

Pedagogisch Beleidsplan

Heldenbos
peuteropvang

Pedagogisch Beleidsplan
Heldenbos peuteropvang
juli 2021

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
VISIE	3
OVER HELDENBOS PEUTEROPVANG	4
ONZE PEUTERGROEP IN HET KORT	4
ONZE IDENTITEIT	4
ONS WENBELEID	4
DE GROEP	5
DAGRITME	5
DOELSTELLING	5
PEDAGOGISCHE BASISDOELEN	5
<i>Het bieden van emotionele veiligheid</i>	6
<i>Het ontwikkelen van persoonlijke competenties</i>	6
<i>Het ontwikkelen van sociale competenties</i>	7
<i>Het overbrengen van normen en waarden</i>	7
WERKWIJZE	8
ACTIVITEITEN VOOR DE PEUTERS	8
BINNEN SPELEN	8
BUITEN SPELEN	8
TAALAAANBOD	8
TWEETALIGHEID	9
KINDVOLGSYSTEEM	9
VVE	9
<i>Werken met een doelgerichte planning</i>	10
<i>Het activiteitsaanbod gericht op taalontwikkeling</i>	10
<i>Afstemming op niveauverschillen tussen kinderen</i>	11
<i>Planmatige begeleiding</i>	11
<i>Begeleidingsplan</i>	11
ONTWIKKELINGSGERICHT WERKEN	11
ROL VAN DE PEDAGOGISCH MEDEWERKER	12
ELK KIND EEN MENTOR	12
SAMENWERKING MET HET BASISONDERWIJS 'DOORGAANDE LIJN'	12
VROEGTIJDIGE ONDERKENNING VAN ONTWIKKELINGSPROBLEMEN	13
SAMENWERKING MET ANDERE ORGANISATIES	13
PERSONEEL	14
PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	14
<i>Competenties van de pedagogische medewerkers</i>	14
STAGIAIRES	14
VRIJWILLIGERS	15
OUDERS	15
OUDERCOMMISSIE	16
RUILEN VAN DAGDELEN EN AFNEMEN VAN EXTRA DAGDELEN IN DE PEUTEROPVANG	16
EVALUATIE BELEIDSPLAN	16

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleidsplan van peuteropvang Heldenbos. Alles wat te maken heeft met het opvoeden en begeleiden van de kinderen wordt beschreven in het pedagogisch beleidsplan. Door het werken met één duidelijk pedagogisch beleidsplan geven wij richting aan het handelen van onze medewerkers en krijgen ouders, scholen en andere samenwerkingspartners inzicht in onze visie en werkwijze. Daarnaast worden pedagogische doelen op verschillende ontwikkelingsgebieden uitgewerkt. Wanneer wij in dit pedagogisch beleidsplan spreken van ouders, bedoelen wij naast de ouders ook de verzorgers van het kind.

Ons eerste streven is dat onze peuteropvang een veilige speelplek is voor kinderen van 2 t/m 4 jaar. Een veilig klimaat betekent voor ons een vaste groep met vaste gezichten van pedagogisch medewerkers. En met vaste routines die bijdragen aan het gevoel van veiligheid, zowel tussen begeleiders en kinderen als kinderen onderling. Wanneer kinderen zich veilig voelen bij onze pedagogisch medewerker en bij de andere kinderen, dan is er ruimte voor ontwikkeling.

Voor ons is het belangrijk dat kinderen opgroeien in een omgeving waar aandacht, warmte en plezier aanwezig is. Wij bieden elke dag activiteiten aan in een rijke leeromgeving waardoor kinderen zich spelenderwijs op verschillende ontwikkelingsgebieden kunnen groeien. Bij peuteropvang Heldenbos leren wij kinderen om samen te spelen, om te delen en om om te gaan met de regels van de groep. Daarnaast besteden wij aandacht aan de islamitische achtergrond.

Wij bieden peuteropvang voor kinderen vanaf 2 jaar, verdeeld over 2, 3 of 4 dagdelen per week. Wanneer kinderen 4 jaar worden, kunnen ze door stromen naar de bijbehorende basisschool waar wij gevestigd zijn en samenwerking mee hebben. Mochten ouders, de peuteropvang en/of de school na overleg anders beslissen dan stromen kinderen door naar een andere basisschool.

De medewerkers van Peuteropvang Heldenbos zijn kundig en blijven zichzelf ontwikkelen. Er wordt van hen verwacht dat zij handelen naar de kaders van wet- en regelgeving zoals de Wet Kinderopvang en het Convenant Kwaliteit Kinderopvang. Deze wet en regelgeving beschrijft onder andere de groepsgrootte, beroepskracht-kindratio, opleidingsniveau en de pedagogische doelen van Marianne Riksen-Walraven (Pedagogische kwaliteit in de kinderopvang: doelstellingen en kwaliteitscriteria 2004).

Middels ons beleidsplan Veiligheid en Gezondheid wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze peuteropvang werken en welke afspraken er zijn gemaakt. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's.

Het pedagogische beleidsplan is geen vaststaand gegeven, maar blijft zich in de loop der tijd steeds verder ontwikkelen. Hierbij denkend aan nieuwe pedagogische inzichten, signalen vanuit de groepen en maatschappelijke veranderingen. De wet kinderopvang heeft hier een grote invloed op.

Visie

Peuteropvang Heldenbos biedt professionele opvang en levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Wij staan voor opvang met passie waarbij het kind centraal staat. Voor ons is het belangrijk om een veilige, uitdagende en vertrouwde omgeving te creëren waar de kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en zichzelf kunnen zijn. Door het kind centraal te stellen, houden wij rekening met het feit dat ieder kind uniek is, eigen behoeftes heeft en dus een eigen benadering nodig heeft. Kinderen krijgen de mogelijkheid om zich vanuit een veilige basis zo optimaal mogelijk te ontwikkelen, aangepast aan de ontwikkelingsfasen, mogelijkheden en talenten van ieder individueel kind.

Bij peuteropvang Heldenbos leren wij kinderen samen te spelen, te delen en om te gaan met de regels van de groep. Door het omgaan met andere kinderen leren kinderen de uitwerking van hun gedrag op anderen kennen. Kinderen krijgen hierdoor inzicht in hun eigen gevoelens en zien ze

meerdere reactiemogelijkheden. Zo leren kinderen al vroeg de betekenis van delen, helpen, rekening houden met de ander, omgaan met conflicten en opkomen voor jezelf. We bieden de kinderen activiteiten aan die de fantasie en verbeeldingskracht van kinderen stimuleren. Zo vergroten de kinderen hun vaardigheden en leren ze spelenderwijs, van en met elkaar. Daarnaast besteden wij aandacht aan de Islamitische achtergrond van de kinderen.

Over Heldenbos peuteropvang

Onze peutergroep in het kort

- Op de groep worden maximaal 15 kinderen opgevangen per keer.
- Er werken twee gediplomeerde pedagogisch medewerkers op elke groep.
- Op de groep wordt gewerkt met het VVE-programma Piramide.
- De ouders worden op verschillende manieren bij Heldenbos peuteropvang betrokken. We zijn tenslotte partners in de opvoeding van de peuters.
- We hebben een islamitische identiteit die je op verschillende manieren kunt terugzien in ons beleid en werkwijze met eigen gewoontes en rituelen passend bij het islamitisch karakter.
- Heldenbos peuteropvang werkt samen met Islamitische Basisschool Al Qalam om een doorgaande (leer)lijn zo goed mogelijk te bewerkstelligen.
- Onze locatie is open van maandag tot en met vrijdag van 8.30 uur tot 12.30 uur.

Onze identiteit

Op de peutergroep wordt gewerkt vanuit een islamitische visie. Op de peutergroep zie je de identiteit terug in verschillende activiteiten zoals het vertellen van Quranverhalen, zingen van bijpassende liedjes, elkaar begroeten met 'assalamoe Alaykoem'. Voor het eten zeggen wij 'Bismillah' en na het eten 'Alhamdoelillah'. Daarnaast starten wij de dag met het reciteren van een vers uit de Koran (Al Fatiha) en sluiten wij de dag af met het opzeggen van een gebed (Dua voor afsluiting).

Ons wenbeleid

Voor het eerst naar de peuteropvang: kinderen komen in een nieuwe omgeving, vol nieuwe gezichten, nieuwe regels en rituelen. Tijdens de wenperiode krijgt het kind de kans om vertrouwd te raken met de omgeving, de groepsruimte, de andere kinderen uit de groep en de leidsters en het dagritme van de groep. Tijdens de wenperiode wordt er extra aandacht aan het kind besteed zodat het makkelijker kan wennen. Dit kan door bijvoorbeeld het kind op schoot te nemen, naast het kind te gaan zitten tijdens de kring, het kind helpen met het ontdekken van de ruimte en het spelmateriaal en het stimuleren en ondersteunen met het kennismaken met de andere kinderen. Daarnaast is het belangrijk om extra aandacht besteden aan het aanleren van het dagritme. Dit kan tijdens de kring en bij de overgang naar een andere activiteit.

Voordat een kind op onze peutergroep start, worden ouders uitgenodigd voor een intakegesprek. Bij voorkeur samen met het kind. Ouders krijgen informatie over onze peuteropvang, onze werkwijze en beleid en onze huisregels. Ouders kunnen belangrijke informatie over hun kind met ons delen, zodat we daar rekening mee kunnen houden. Daarnaast kunnen ouders vragen stellen en de locatie bekijken.

Tijdens het intakegesprek wordt met ouders besproken wie de mentor van hun kind is. De mentor is het aanspreekpunt voor ouders, zij kunnen bij haar terecht voor vragen en opmerkingen rondom de ontwikkeling van hun kind. De mentor draagt tevens zorg voor observaties en registraties van het kind en voert de oudergesprekken.

Ook wordt tijdens dit gesprek met ouders besproken wat het beste bij hen en hun kind past gedurende de wenperiode. Elk kind is uniek en daarom kan de wenperiode per kind verschillen; dit kan een korte of juist een wat langere periode zijn. Wij maken per kind een individueel plan. Ouders mogen altijd even de locatie bellen om te horen hoe het gaat. Het is belangrijk dat ouders tijdens de wenperiode op tijd weer ophaalt. Dit geeft het kind het vertrouwen dat de ouder weer op tijd terugkomt en raakt het niet paniek wanneer andere kinderen eerder worden opgehaald. Wanneer een kind heel lang verdrietig blijft, wordt contact opgenomen met ouders voor overleg. Er wordt besproken of het plan wel passend is en of er een andere wenprocedure opgesteld moet worden.

De groep

Heldenbos maakt gebruik van een basisgroep. De basisgroep op peutergroep Heldenbos is ingedeeld op basis van wat staat beschreven in Wet Kinderopvang. Onze locatie kan maximaal 15 kinderen van 2 tot 4 jaar opvangen met begeleiding van twee pedagogisch medewerkers.

Dagritme

8.30-9.00

De kinderen komen binnen en mogen vrijspelen (inloop en vrij spel)

9.00-9.05

Opruimen

9.05-9.30

Grote kring, welkom, presentie, wat gaan we doen (dagritme doornemen)

9.30-10.10

Gerichte activiteit in verband met het thema/ vrij spel

10.10- 10.15

Opruimen

10.15-10.30

Toiletronde/verschonen

10.30-11.00

Handen wassen

Fruit eten en drinken

11.00-11.15

Tweede kring

11.15-12.00

Buiten spelen/speellokaal

12.00-12.15

Handen wassen

Cracker eten en drinken

12.15-12.30

Liedjes zingen

Afscheid

Kinderen kunnen opgehaald worden.

Doelstelling

Pedagogische basisdoelen

Het pedagogisch beleidsplan moet zijn gebaseerd op de vier pedagogische basisdoelen die in de Wet Kinderopvang zijn omschreven. Deze doelen zijn gericht op het geven aan kinderen van: een gevoel van emotionele veiligheid; gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competentie; gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competentie; de kans om zich waarden en normen, de „cultuur“ van een samenleving, eigen te maken.

Hieronder staat beschreven hoe de pedagogisch medewerkers op Heldenbos peuteropvang deze doelstellingen tot uiting brengen.

Het bieden van emotionele veiligheid

Kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen, Zich veilig voelen is een basisbehoefte. Wanneer een peuter zich veilig voelt, dan zal hij zich gemakkelijk openstellen voor het aanleren van nieuwe vaardigheden en kan een positieve ontwikkeling van het kind worden ingezet.

Op de peuteropvang wordt deze veiligheid bepaald door: de leidsters, de ruimte en het contact met andere peuters in de groep.

De peuteropvang biedt de peuters emotionele veiligheid door:

- Te zorgen voor vaste leidsters op de groep zodat de stabiliteit gewaarborgd blijft en peuters zich goed kunnen hechten.
  - De ruimte zo in te richten dat er een vaste indeling is voor de activiteiten. Er zijn verschillende hoeken waar het kind terecht kan, zoals een huishoek, een leeshoek, een bouwhoek en een themahoek.
- Een ruimte te bieden waar de kinderen voldoende bewegingsvrijheid hebben en waar ze kunnen spelen zonder elkaar te storen.
- Een uitdagende, prikkelende omgeving te bieden.
- Te spelen in een ruimte die voldoet aan de normen van de GGD.
- Het materiaal en het speelgoed af te stemmen op de leeftijd van de peuters.
- Het aanbod aan activiteiten vernieuwend en aantrekkelijk te houden.
- Uitleg te geven omtrent de regels van het gebruik van speelgoed.
- Te werken met een duidelijk wenbeleid voor nieuwe peuters en ouders.
- Aandacht te hebben voor de behoefte van het kind tijdens de wenperiode en hier overleg over te hebben met ouders.
- Extra aandacht te geven aan de kinderen die bijvoorbeeld moeite hebben met afscheid nemen.
- Aandacht te besteden aan het opbouwen van een band tussen de peuters onderling en de band met de leidsters. Dit doen wij gedurende de hele periode dat peuters bij ons op de peuteropvang zitten.
- Het hanteren van een vaste structuur en dagindeling en er zijn duidelijke regels en afspraken.
- Als pedagogisch medewerker het kind te troosten, te verzorgen en aan te moedigen.
- Goed naar het kind te luisteren en ook op de non-verbale signalen te letten.
- Als pedagogisch medewerkers goed te letten op een correcte verzorging van de peuters, plezier met ze te maken en mee te spelen met de kinderen.
- Als pedagogisch medewerker het goede voorbeeld te geven in communicatie met kinderen, ouders en collega's.
- Als pedagogisch medewerkster consequent te handelen.
- een vast aanspreekpunt te hebben voor het kind en de ouders/ verzorgers.

Het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Het kind moet zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit kunnen ontwikkelen. Hierdoor wordt het kind in staat gesteld om zich aan te passen aan verschillende situaties en problemen aan te pakken. Het kind moet zich kunnen ontwikkelen op de verschillende gebieden: motorisch, cognitief, sociaal-emotioneel. De ontwikkeling van persoonlijke competenties kan gestimuleerd worden door het aanbieden van uitdagende activiteiten, speelgoed en materialen.

De peuteropvang zorgt dat elke peuter zijn persoonlijke competenties kan ontwikkelen door:

- Spelmateriaal aan te bieden wat het kind stimuleert op verschillende ontwikkelingsgebieden zoals, hand-oog coördinatie, motorische ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling en zintuiglijke ontwikkeling.
- Te werken met het ontwikkelingsstimuleringsprogramma Piramide waarbij taal, rekenen, motoriek en sociaal-emotionele ontwikkeling aan bod komen.
- Het bieden van verschillende activiteiten; VVE-programma en thema activiteiten.
- Het stimuleren van de taalontwikkeling en het vergroten van de woordenschat.
- Tijdens activiteiten de beginnende rekenontwikkeling te stimuleren.
- De peuters te helpen grenzen te ontdekken in hun eigen doen en laten, hen hier bewust van te maken en hen te stimuleren deze vaardigheden te vergroten. Wij vinden het belangrijk om de kinderen de ruimte te geven zich te ontwikkelen in eigen tempo.
- Het vergroten van de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van de kinderen. Peuters leren het meest door dingen zelf te doen, dat moedigen wij aan en brengen wij geduld voor op.

- Gericht te vragen wat de kinderen willen doen, dit bevordert de eigen inbreng van kinderen en geeft de kinderen het gevoel dat ook hun mening telt binnen de groep.
- De groep te gebruiken als leeromgeving door met elkaar te spelen, te delen, te communiceren, te troosten en elkaar te respecteren en accepteren.
- Complimenten te geven
- Positief gedrag te benoemen.

Het ontwikkelen van sociale competenties

Door het aanleren van sociale vaardigheden zoals goed communiceren, samenwerken, inleven in anderen, conflicten voorkomen of juist oplossen, anderen helpen en ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid, krijgen kinderen de kans om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

Door interactie met anderen, deel uitmaken van de groep en groepsgebeurtenissen leren de kinderen de beginselen van sociale vaardigheden.

De peuteropvang zorgt dat elke peuter sociale competenties kan ontwikkelen door:

- Het creëren van een prettige sfeer in de groep
- De peuters te stimuleren en te begeleiden bij hun onderlinge contact.
- Als pedagogisch medewerker het goede voorbeeld te geven in het onderlinge contact.
- Activiteiten en spelmaterialen aan de kinderen aan te bieden wat samenspel stimuleert, de pedagogisch medewerker volgt en begeleidt waar nodig in het spel.
- Aandacht te besteden aan sociale vaardigheden binnen het activiteiten aanbod en daarmee te oefenen tijdens het spelen in de groep.
- Activiteiten aan te bieden waarbij peuters ook in contact komen met anderen in de omgeving van de school, bijvoorbeeld de supermarkt en de kinderboerderij.
- De peuters verantwoordelijkheden aan te leren bijvoorbeeld door hen te laten helpen met opruimen en eerst zelf 'ruzie'tjes' op te laten lossen.
- Het begeleiden en aanleren van zorgdragen voor elkaar en je omgeving bijvoorbeeld de ruimte netjes houden, niet gooien met speelgoed.

Het overbrengen van normen en waarden

Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met kinderen proberen de pedagogisch medewerkers de kinderen bij te brengen wat wel en niet mag. Door zelf het goede voorbeeld te geven, willen we het kind helpen om te gaan met waarden en normen. Wij vinden het belangrijk, dat respect voor anderen uitgedragen wordt via de basishouding van de pedagogische medewerkers. Respect voor anderen betekent voor ons, dat we ieder persoon als een waardevol persoon beschouwen, dat we een ander in zijn waarde laten. We leren de kinderen om rekening te houden met de behoeften van een ander en de eigen behoeften te uiten.

De peuteropvang gaat uit van gelijkwaardigheid, een open houding en de wil om de ander te begrijpen. Kinderen leren omgaan met elkaar, met alles wat leeft in hun omgeving, met materialen en afspraken. De gevoelens van kinderen worden serieus genomen en ieder kind wordt geaccepteerd zoals hij/zij is. Er wordt naar kinderen geluisterd en serieus omgegaan met hun vragen en meningen. Zo wordt er een omgeving gecreëerd waar kinderen vragen durven te stellen over het hoe en waarom van regels, omgangsvormen en andere zaken.

De peuteropvang brengt de kinderen normen en waarden over door:

- Binnen de verscheidenheid van de groep het kind te leren omgaan met normen en waarden en verschillende culturen.
- Ons te verdiepen en aandacht te schenken aan culturele feestdagen, gebruiken en rituelen van de verschillende culturen.
- Het hanteren van duidelijke regels over onze omgangsvormen, taalgebruik en gedrag.
- Als pedagogisch medewerker zelf het goede voorbeeld te geven in taalgebruik, lichaamstaal en handelen.

- Afspraken met elkaar te maken over het schoonhouden van de speelruimte, het samen opruimen en zorgen voor elkaar.
- De kinderen te leren met respect om te gaan met materialen en de ruimte door hen bijvoorbeeld te leren niet met spullen te gooien of op speelgoed te gaan staan.
- De peuters te leren samenwerken en respect voor elkaar te tonen door hen te leren naar elkaar te luisteren en door in de kring te leren op je beurt te wachten.

Werkwijze

Activiteiten voor de peuters

Binnen de begeleiding van peuters worden vier belangrijke ontwikkelingsgebieden onderscheiden:

1. Spraak- en taalontwikkeling
2. rekenen
3. sociaal-emotionele ontwikkeling
4. Motorische en zintuiglijke ontwikkeling

Bij peuteropvang Heldenbos richten wij alle activiteiten zo in dat wij de brede ontwikkeling van de peuters op verschillende manieren stimuleren. Wij houden daarbij de bovenstaande ontwikkelingsgebieden aan als leidraad.

Binnen spelen

De binnenruimte van peuteropvang Heldenbos is huiselijk en warm ingericht. Dit zorgt voor een warme en veilige sfeer en omgeving. Er is uitdagend, prikkelend en ontwikkelingsgericht speelgoed aanwezig. De kinderen kunnen allerlei soorten spel uitvoeren die hun ontwikkeling stimuleert en hen plezier bezorgt. Dit kunnen zij alleen of in een groepje doen.

Buiten spelen

Buiten spelen is voor kinderen een belangrijke dagelijkse activiteit, die zoveel mogelijk moet doorgaan. Kinderen genieten van het buiten spelen, de ruimte om te rennen, zich te verstoppen, te gillen, wind, temperatuur en regen te ervaren. Het verschil in weer en seizoen en buitenlucht biedt een rijke en gezonde ervaring voor kinderen.

De Pedagogisch medewerkers stimuleren het bewegen, verwijderen obstakels, zorgen voor voldoende materialen die door kinderen spontaan gebruikt kunnen worden en zorgen voor een goed evenwicht in uitdaging en veiligheid. Veiligheid voor ieder kind staat altijd centraal.

Binnen de activiteiten (zowel binnen als buiten) wordt voldoende bewegingsvrijheid aangeboden waardoor de peuters gelegenheid hebben motorische vaardigheden te ontwikkelen. Ook is er aandacht voor de ontwikkeling van de zintuigen (kijken, horen, ruiken, proeven, voelen en evenwicht).

Taalaanbod

In de peuterleeftijd zijn kinderen bijzonder gevoelig voor het leren van taal. De spraak- en taalontwikkeling wordt beïnvloed door twee omgevingsfactoren: een rijk en betekenisvol taalaanbod en voldoende gelegenheid om de taalvaardigheid te oefenen.

In de dagelijkse omgang van de pedagogisch medewerker met de kinderen, vindt het taalaanbod plaats door zo veel mogelijk te praten en te luisteren bij spontane en geplande activiteiten. Het is het aanbieden van taal op verschillende manieren zoals: handelingen benoemen, kringgesprek, voorlezen, spelletjes, liedjes, rijmpjes en versjes. Dit taalaanbod gaat de hele dag door. Juist voor jonge kinderen geldt dat de verschillende ontwikkelingsgebieden niet los te koppelen zijn. Zo heeft taalontwikkeling veel te maken met de sociaal-emotionele en met de verstandelijke ontwikkeling. Daarnaast worden de beginnende rekenvaardigheden geprikkeld en doen de peuters hun eerste ervaringen op die de basis leggen voor het latere rekenen.

Taal wordt in onze peuteropvang gebruikt om de activiteiten rondom de hele ontwikkeling te ondersteunen. Een goede beheersing van de Nederlandse taal is daarom voor alle medewerkers (inclusief stagiaires en vrijwilligers) een vereiste. Zo zijn zij een goed taalvoorbeeld voor alle kinderen. In het contact tussen de pedagogisch medewerkers en het kind speelt zich de meeste taalverwerving af. De pedagogisch medewerker zal dan ook veel doen aan taalaanbod, taal uitlokken bij de kinderen doormiddel van activiteiten en vooral ook kans grijpen om van spontane situaties leermomenten te maken. Voor taalzwakke kinderen is het extra belangrijk dat het taalaanbod aansluit op het niveau van het kind en dat op een speelse manier de vaardigheden van het kind worden versterkt. Bij Heldenbos wordt vanuit de VVE extra nadruk gelegd op het stimuleren van de taalontwikkeling. Er wordt ook gewerkt aan de hand van thema's, dat wil zeggen dat gedurende de duur van een thema zoveel mogelijk activiteiten hierop aansluiten. Er wordt naar gestreefd dat de kinderen de Nederlandse taal steeds beter gaan begrijpen en steeds actiever gaan gebruiken; dat hun woordenschat wordt uitgebreid en begripsvorming plaatsvindt en dat de kinderen geïnteresseerd raken in verhalen, in prentenboeken en in de betekenis van gedrukte taal.

Tweetaligheid

Bij een tweetalige opvoeding ervaren kinderen dat er twee of meer talen bestaan en moeten ze leren die talen uit elkaar te houden. De pedagogisch medewerkers kunnen kinderen hierbij helpen door op een doordachte en consequente manier taal aan te bieden. Zij spreken Nederlands met het kind terwijl de ouders vaak thuis de moedertaal gebruiken. Door een taal aan een bepaalde persoon te koppelen, leert het kind welke klanken, woorden, grammatica en taalregels bij de ene of de andere taal horen.

Voor de taalontwikkeling van het kind is het goed als de ouder die taal met hem spreekt, die hij/zij zelf het beste beheerst.

Peuteropvang Heldenbos heeft de regel dat iedereen Nederlands spreekt. Dit bevordert het contact tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers en ook het contact tussen de ouders onderling.

Kindvolgsysteem

Vanaf het kennismakingsgesprek tot het moment dat het kind afscheid neemt van het kinderdagverblijf wordt het kind gevolgd met betrekking tot het welbevinden en de ontwikkeling. Het welbevinden van een kind is een belangrijke voorwaarde voor groei en ontwikkeling. Daarom wordt er regelmatig door de pedagogisch medewerkers met elkaar en met de ouders over het welbevinden en de ontwikkeling gesproken. Dit volgen van de kinderen gebeurt aan de hand van het kindvolgsysteem KIJK!.

KIJK! bestaat uit verschillende estafettes/vragenlijsten, die per leeftijdsgroep zijn opgesteld. Deze estafettes/vragenlijsten worden door de mentor van het kind ingevuld en worden gebruikt als leidraad bij de jaarlijkse oudergesprekken. De ouders worden na de verschillende observaties (0 meting 8 weken na plaatsing, bij 2.10 jaar en bij 3.10 jaar) uitgenodigd voor een oudergesprek. Tijdens dit gesprek kunnen de ouders tevens eventuele vragen over hun kind stellen aan de mentor.

Als het kind 4 jaar is geworden en bij onze peuteropvang vertrekt, zullen wij KIJK! Afsluiten en, met toestemming van de ouders, overdragen aan de basisschool en BSO.

VVE

Sinds 1 augustus 2020 schrijft de wet IKK voor dat gemeenten ervoor moeten zorgen dat kinderen in de leeftijd van 2,5-4 jaar met een VVE indicatie minimaal 960 uur per 1 1/2 jaar (16 uur per week gedurende 60 schoolweken) VVE aangeboden krijgen.

Binnen Heldenbos streven wij ernaar om deze 16 uur per week (gedurende 60 schoolweken) in te zetten op 4 ochtenden van 4 uur van 8.30-12.30 uur. Kinderen met een VVE indicatie komen vanaf 2,5 jaar 4 dagdelen naar Heldenbos waarvan twee dagdelen kosteloos (d.m.v. subsidie van de gemeente).

In de VVE methoden nemen kinderen deel aan spelactiviteiten en verkennen interessante actuele thema's, uit de dagelijkse werkelijkheid. Het is een doelgerichte werkwijze die aansluit bij wat de meeste jonge kinderen zelf willen doen: 'groot zijn', meedoen met alles wat zij in de wereld om zich heen tegenkomen en natuurlijk veel leren en nieuwsgierig blijven. De pedagogisch medewerkers zijn interactieve deelnemers en geven bewuste sturing aan het leren en ontwikkelen van de peuters. Dit kan alleen als het kind gevolgd wordt in de ontwikkeling. Hiervoor gebruiken we zoals eerder is genoemd het kind volgsysteem KIJK! 0-4 waarin alle ontwikkelingsgebieden aan bod komen.

Bij Heldenbos werken wij met het VVE-programma Piramide. De methode Piramide biedt uitdagende en speelse activiteiten waarmee kinderen actief en zelf ontdekkend bezig kunnen zijn. De activiteiten spelen in op de verschillende stadia van ontwikkeling waarin de kinderen zich bevinden. De methode is opgebouwd uit thematische activiteiten die zowel in een grote groep, kleine groep als individueel uitgevoerd kunnen worden. De eigen inbreng van kinderen is een essentieel onderdeel in elke activiteit. Betrokkenheid van kinderen bij betekenisvolle activiteiten is voorwaarde voor ontwikkeling en leren. De betekenisvolle activiteiten op de peuteropvang hebben altijd de vorm van spel. Kinderen houden van spelen. Door te spelen leren ze de 'echte' wereld ontdekken en hun rol in die wereld vormgeven. Spel is de kern van de methodiek.

De pedagogisch medewerkers maken optimaal gebruik van dit plezier in spel. Immers, spel geeft ongekende mogelijkheden om die stukjes van de wereld met elkaar te ontdekken. De thematische opbouw van de methode is uitgangspunt. De kinderen leren nieuwe woorden/handelingen in een bepaalde context. Dit geeft de mogelijkheid om bepaalde woorden, begrippen en handelingen een periode lang intensief te gebruiken en te herhalen, waardoor kinderen zich dit eigen kunnen maken. Pedagogisch medewerkers besteden hierbij ook veel aandacht aan het zingen van liedjes. Door de rijm en melodie en herhaling helpen liedjes de kinderen om zich de woorden, begrippen en handelingen eigen te maken.

Werken met een doelgerichte planning

Wij hanteren een jaarplanning waarop aangegeven is welke VVE thema's in het jaar aan bod komen. Hierbij proberen wij onze thema's zoveel mogelijk op de thema's van de school te laten aansluiten. Per thema staat het VVE-activiteitsaanbod in een 4-wekelijkse planning. Bij alle thema's is aandacht voor de brede ontwikkeling van de kinderen. Kinderen worden gevolgd en gestimuleerd in sociale vaardigheden, de motorische, creatieve en cognitieve ontwikkeling. De planning dient als leidraad voor het activiteitsaanbod; het kan waar nodig bijgesteld worden als blijkt dat een activiteit meer of minder aandacht nodig heeft. De planningen worden per thema geëvalueerd en waar nodig bijgesteld voor de toekomst.

Het activiteitsaanbod gericht op taalontwikkeling

Het activiteitsaanbod is gevarieerd en sluit aan bij de belevingswereld van het kind. De taalontwikkeling en taalstimulering staat bij ieder thema centraal.

Tijdens het vrij spelen stimuleren de pedagogisch medewerkers de taalontwikkeling door samen met de kinderen te spelen en tijdens dit samenspel het handelen te benoemen, waardoor kinderen nieuwe woorden leren en inzicht krijgen in de zinsbouw. Daarnaast wordt veel voorgelezen en gezongen, is aandacht voor versjes en stimuleren zij kinderen om in de kring iets te vertellen.

De speelhoeken zijn uitdagend ingericht: voorwerpen in de speelhoeken en de overige ruimte worden benoemd en in het kader van de ontluikende geletterdheid gelabeld. Ook vormt taal de rode draad bij alle overige momenten zoals samen eten, buiten spelen, knutselen e.d.

Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en wordt gedifferentieerd. Per thema wordt eenvoudig gestart, waarna gedurende het thema een opbouw in moeilijkheidsgraad volgt. Het aanbod verschilt per leeftijdscategorie en wordt gedifferentieerd naar ontwikkelingsniveau. De pedagogisch medewerker benadert de kinderen op een bij het ontwikkelingsniveau van het kind passende wijze.

Kinderen die achterblijven in hun ontwikkeling worden in kleine groepjes of individueel gestimuleerd in de ontwikkeling, passend binnen het programma.

De stimulering van de taalontwikkeling neemt een belangrijke plaats in op de groep. Het lokaal is taal stimulerend ingericht; er wordt gebruik gemaakt van praatplaten/woordkaarten, verteltafel. Materialen op de groep zijn gelabeld om de ontluikende geletterdheid te stimuleren. Voorlezen behoort tot het dagelijkse ritueel; in de grote groep, in kleinere groepjes of individueel. Ook kringgesprekjes zijn een vast onderdeel van het dagelijkse programma. Peuters zijn trots wanneer ze in de kring iets mogen vertellen: bijvoorbeeld over gebeurtenissen in het weekend. Het geeft ze het gevoel serieus genomen te worden; 'ik hoor erbij!' De pedagogisch medewerker speelt tijdens het dagdeel ook in de overige tijd samen met de kinderen en gebruikt in het gezamenlijk spel veel taal.

Afstemming op niveauverschillen tussen kinderen

Bij de themaplanning wordt aandacht besteed aan de ontwikkelingsbehoefte en het ontwikkelingsniveau van de kinderen. De pedagogisch medewerker daagt de kinderen uit om iedere keer een stapje verder te komen in de ontwikkeling. Deze stapjes worden gerapporteerd in het observatiesysteem. De themaplanning omschrijft activiteiten voor de kleine en de grote groep. Voor kinderen die extra zorg nodig hebben, wordt via individuele handelingsplannen een plan van aanpak omschreven en uitgevoerd.

Planmatige begeleiding

Binnen het VVE-programma is aandacht voor de brede ontwikkelingsstimulering van de peuter in de grote groep, in de kleine groep en het kind afzonderlijk. In de themaplanning wordt inzichtelijk gemaakt hoe het programma binnen een bepaald thema wordt ingevuld, welke doelen worden gesteld en op welke wijze aandacht is voor de zorg en begeleiding van de kinderen.

Bij Heldenbos wordt de taalontwikkeling van de peuter nauwlettend in de gaten gehouden en gestimuleerd. Op de groep bieden wij een gevarieerd activiteitenaanbod aan, waarin aandacht besteed wordt aan thema's die aansluiten bij de belevingswereld van het kind, taalspelletjes, voorlezen, liedjes en versjes, kringgesprekken. Op indicatie van de pedagogisch medewerkers of op verzoek van de ouders/ verzorgers. Waar nodig en mogelijk krijgen de peuters extra ondersteuning en worden ze eventueel doorverwezen naar bijvoorbeeld het consultatiebureau.

Begeleidingsplan

Wanneer de resultaten van observaties daar aanleiding toe geven, passen we het activiteitenaanbod aan op de ontwikkelingsbehoefte van de betreffende peuter. Als we in vervolgobservaties geen of onvoldoende ontwikkeling zien, maakt de pedagogisch medewerker dit bespreekbaar binnen het team. Daarna stelt zij een begeleidingsplan op, dat vervolgens ook met de ouders wordt besproken. Begeleidingsplannen stellen we op, voeren we uit, evaluëren we en stellen we bij.

Indien geconstateerd wordt dat benodigde of passende ondersteuning c.q. begeleiding niet door de pedagogisch medewerkers kan worden geboden, schakelen we externe deskundigheid in.

De mentor van het kind blijft de ontwikkeling van het kind met extra zorg bijhouden en verleent de nodige zorg aan het kind op de groep. De pedagogisch medewerker bespreekt de ontwikkelingen van het kind met de ouders en houdt contact met de externe hulpverleners.

Ontwikkelingsgericht werken

Heldenbos peuteropvang stimuleert en ondersteunt peuters zo optimaal mogelijk in hun ontwikkeling. Wij werken vanuit de Piramidemethode, de methodiek is o.a. gebaseerd op de theorieën van Vyotski en hanteert drie uitgangspunten:

1. betekenisvolle activiteiten aanbieden, die aansluiten bij de belevingswereld en ontwikkeling van de kinderen;
2. een pedagogisch medewerker die niet alleen activiteiten bedenkt en aanbiedt, maar ook meedenkt, meespeelt en meedoet;

3. bij het stimuleren van kinderen in hun ontwikkeling is aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden (tegelijkertijd). Hier ligt een 'holistisch' mensbeeld aan ten grondslag: de cognitieve, sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling van kinderen vindt niet los van elkaar plaats, maar in samenhang. We kijken dus naar het kind als geheel en niet enkel naar de losse ontwikkelingsgebieden.

Ontwikkelingsgericht werken is een manier om de interesses, behoefte en ontwikkeling van kinderen centraal te stellen. Een kind ontwikkelt zich door eigen ervaringen en door invloeden van buitenaf tot een uniek persoon. Kinderen hebben het nodig om geaccepteerd, gewaardeerd, serieus genomen en gehoord te worden. Wij creëren een uitdagende, veilige omgeving waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Onze pedagogisch medewerkers spelen hierbij een belangrijke rol. Zij zorgen ervoor dat een kind zich thuis voelt, vertrouwen heeft in zichzelf en anderen, respect hebben voor elkaar en spelen hierbij in op de interesses en behoefte van het kind. We geven een kind de ruimte die het nodig heeft om te experimenteren, binnen een structuur die voldoende veiligheid biedt.

Rol van de pedagogisch medewerker

Kinderen leren van nature, maar niet vanzelf. Natuurlijk is het heerlijk als kinderen zelf (alleen of met elkaar) aan het spelen zijn. Als de pedagogisch medewerker ook een rol neemt/krijgt in het spel geeft dit mogelijkheden tot verdieping, die kinderen zelf vaak niet tot stand kunnen brengen. De pedagogisch medewerker zorgt daarbij allereerst voor een rijke speel-leeromgeving. Dit betekent dat de inrichting en materialen zich lenen voor spel en handelen. Zo stelt de inrichting de kinderen in staat om een rollenspel te spelen. 'Echte' materialen hebben de voorkeur. De pedagogisch medewerker heeft een belangrijke rol in de begeleiding van het spel.

Brede ontwikkeling staat bij dit alles voorop en is gericht op het ontwikkelen van vaardigheden die nodig zijn in de maatschappij, school, werk en gezin.

In Piramide en KIJK!0-4 wordt deze verwevenheid duidelijk aangegeven en in doelen uitgewerkt.

Elk kind een mentor

Op de groep worden de kinderen verdeeld over de pedagogisch medewerkers zodanig dat er sprake is van veel persoonlijke betrokkenheid voor ieder kind. Wij noemen dat mentorschap. Elke pedagogisch medewerker heeft evenredig naar het aantal dagdelen dat de pedagogisch medewerker op de groep staat een gelijk aantal kinderen als mentorkind.

De verdeling van het aantal kinderen gaat in collegiaal overleg. Per groep wordt de toewijzing van mentorkinderen vastgelegd. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Zij volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor ouders, collega's en is verantwoordelijk voor de overdracht naar de school toe. Als zodanig zal de pedagogisch medewerker zich ook aan de ouders kenbaar maken tijdens het intakegesprek.

Door de "eigen" mentor kinderen is er meer ruimte voor de pedagogisch medewerker om een paar kinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kunnen ze beter inspringen op de behoefte van deze kinderen en zo ook zullen de kinderen eerder contact zoeken met hun mentor.

De kinderen zullen door de mentor gevolgd worden door middel van het observatie en registratiesysteem KIJK!. De mentor voert jaarlijks na observatie (bij een 0 meting 8 weken na plaatsing, bij 2.10 jaar en bij 3.10 jaar) een oudergesprek over de ontwikkeling van de peuter.

Samenwerking met het basisonderwijs 'doorgaande lijn'

Peuteropvang Heldenbos zit in hetzelfde gebouw als Islamitische basisschool Al Qalam. Wij maken gebruik van dezelfde faciliteiten, dezelfde thema's en hetzelfde observatiesysteem. Dit betekent echter niet dat onze peuters automatisch kunnen doorstromen naar Al Qalam. Dit kan verschillende redenen hebben zoals logistiek, ontwikkeling van het kind en de wens van de ouders.

Peuteropvang Heldenbos vindt het belangrijk dat er een zo soepel mogelijke overgang van peuteropvang naar de basisschool is. Dat is voor alle kinderen prettig, maar in het bijzonder voor kinderen die wat extra ondersteuning nodig hebben. Aan het einde van de peuterperiode vindt, met toestemming van de ouders/verzorgers, een overdracht plaats naar de basisschool, waar de peuter

naar toegaat. Als de basisschool ook met het kind volgsysteem KIJK! werkt kunnen de gegevens direct overgenomen worden. De doorgaande ontwikkeling van de peuter/lagere schoolkind wordt hiermee nog sterker gevolgd en bewaakt. Individuele rapporten van de ontwikkeling van de kinderen kunnen voor scholen die niet met KIJK! 0-4 jaar werken een bron van informatie zijn.

Met de mogelijkheden van het kindvolgsysteem KIJK!0-4, een warme overdracht en samenwerkingsbijeenvakomen, wordt gewerkt aan een steeds sterkere doorgaande lijn.

Als kinderen naast de basisschool ook een BSO gaan bezoeken, bestaat ook de mogelijkheid voor een overdracht van peuteropvang naar BSO als ouders hier toestemming voor geven.

De overdracht van gegevens gebeurt met in acht neming van de wettelijke privacyregels. De mentor van het kind is hiervoor verantwoordelijk.

Vroegtijdige onderkenning van ontwikkelingsproblemen

Peuters verschillen van elkaar. Iedere peuter ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Sommige peuters zijn traag in hun ontwikkeling zonder dat dit verontrustend hoeft te zijn. Bij de meeste peuters verloopt de ontwikkeling zonder problemen.

Vragen over de ontwikkeling van een peuter die bij een pedagogisch medewerker op kunnen komen zijn bijv.: hoort of ziet het kind wel goed? Is zijn gedrag agressief, druk of juist heel stil en waarom? Gaat het niet te laat praten? Is dit nog normaal of is dit afwijkend? Een pedagogisch medewerker hoeft niet te bepalen wat er aan de hand is, maar wel of er misschien wat aan de hand kán zijn. Bij peuters is het vaak moeilijk vast te stellen of er sprake is van een ontwikkelingsstoornis. Als het kind duidelijk afwijkt van de gebruikelijke ontwikkeling, dan wordt dit met de ouders besproken. Ook kan een pedagoog ingeschakeld worden om mee te kijken.

Zowel onterechte geruststelling als onterechte verontrusting kan nadelig zijn voor de ontwikkeling van de peuter. Is er inderdaad sprake van een afwijkende ontwikkeling, dan wordt er samen met de ouders bekeken wat de vervolgstappen moeten zijn. Pedagogisch medewerkers worden hierbij ondersteund door de eigenaresse. De eigenaresse bespreekt de hulpvraag van de pedagogisch medewerker en scheidt met ouders/verzorgers en de pedagogisch medewerkers de optimaal mogelijke begeleiding van het kind. Ook coördineert zij mogelijke verwijzingen en hulpvragen naar andere instanties.

Opvallend gedrag bij kinderen kan ook te maken hebben met een zorg over huiselijk geweld en kindermishandeling. Het beleid over dit onderwerp is vastgelegd in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Samenwerking met andere organisaties

Voor de ontwikkeling van kinderen is het van belang dat er zoveel mogelijk sprake is van een doorgaande lijn. Hierbij is samenwerking met andere partners in de jeugdketen van essentieel belang. Wij doen dat echter nooit zonder de ouders te betrekken en te informeren. Zij zijn degene die de regie hebben en die toestemming geven als het over het individuele kind gaat.

Heldenbos werkt samen met de volgende organisaties:

- Basisscholen, vanwege de doorgaande lijn van peutergroep naar school. Informatieoverdracht vindt altijd plaats na overleg en met toestemming van ouders.
- Centra voor Jeugd en Gezin (CJG's), waaronder het consultatiebureau en de jeugdverpleegkundigen. Het consultatiebureau verwijst kinderen door naar een peuteropvang als zij geïndiceerd zijn voor VVE. Ouders worden verwezen naar de jeugdverpleegkundige wanneer er een gezamenlijke zorgvraag is geformuleerd door pedagogisch medewerker en ouders wat betreft aandachtspunten in de ontwikkeling van het kind.
- Logopedie. Een logopedist van de Jeugd Gezondheidsdienst kan op verzoek van ouders en pedagogisch medewerkers observeren op de groep wanneer er signalen zijn met betrekking tot aandachtspunten in de spraakontwikkeling.
- Het VVE-coördinatiepunt. Binnen de gemeente Gouda zijn gestroomlijnde afspraken gemaakt om te zorgen dat de kinderen met een VV- indicatie op de juiste plaats terecht komen.

Personeel

Binnen Heldenbos wordt de pedagogisch medewerker-kindratio, zoals deze in de Wet Kinderopvang is beschreven, gehanteerd. Er wordt hier niet van afgeweken.

Heldenbos biedt plaats voor maximaal 15 kinderen. Er werkt een vast team van 2 pedagogische medewerkers op de locatie. Bij ziekte van Pedagogische medewerkers wordt de eigenaresse ingezet, zij is een vast gezicht op de groep.

Pedagogisch medewerkers

Het team van peuteropvang Heldenbos wordt met grote zorg samengesteld. Op de groep wordt er gewerkt met twee voldoende gekwalificeerde medewerkers. De pedagogisch medewerkers moeten voldoen aan de taaleis en moeten de training van het VVE-programma Piramide hebben gevolgd dan wel volgen. De pedagogisch medewerkers beschikken verder over de diploma's zoals bepaald in de CAO Kinderopvang en over een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag). De pedagogisch medewerkers hebben coaching van de leidinggevende onder andere door middel van Video interactieve Begeleiding. Elk pedagogisch medewerker maakt per jaar een persoonlijk ontwikkelingsplan. Er wordt naar gestreefd dat alle pedagogische medewerkers in het bezit zijn van een kinder-EHBO diploma. Op de school waar wij zijn gevestigd zijn altijd minimaal 3 medewerkers aanwezig met een BHV-diploma.

Competenties van de pedagogische medewerkers

Onze medewerkers moeten aan de volgende competenties

1. Sensitieve en responsieve houding; warme belangstelling tonen voor de kinderen, emotionele steun bieden en signalen van het kind oppikken en daar op tijd en adequaat op reageren.
2. Respect voor autonomie; Je erkent en waardeert de kinderen als personen met eigen ideeën, bijvoorbeeld: je stimuleert kinderen zoveel mogelijk zelf te doen en laat ze zelf keuzes maken.
3. Structuur bieden en grenzen stellen; Je structureert en organiseert situaties, activiteiten en taken zodat kinderen er optimaal van kunnen profiteren, bijvoorbeeld: je maakt de kinderen duidelijk wat je van ze verwacht en zorgt ervoor dat ze zich daar aan houden.
4. Praten en uitleggen; Je voert gesprekjes met kinderen, bijvoorbeeld: je stelt open vragen, luistert en breidt uit wat kinderen zeggen.
5. Ontwikkelingsstimulering; Je stimuleert de ontwikkeling afgestemd op het kind, bijvoorbeeld: je richt de aandacht van kinderen op bepaalde dingen, biedt nieuwe activiteiten of nieuw spel materiaal aan, wijst de kinderen op nieuwe mogelijkheden van spel materiaal.
6. Begeleiden van interacties; Je besteedt aandacht aan positieve interacties tussen kinderen en probeert deze te bevorderen. Je lokt kinderen uit of moedigt ze aan om samen te werken, naar elkaar te luisteren, te delen, 'om de beurt' te doen, een ander kind iets te geven, te helpen, te troosten, te knuffelen of een complimentje te geven.
7. Reflecteren op eigen handelen; Feedback durven geven en ontvangen en op basis daarvan bereid zijn persoonlijke kwaliteiten te verbeteren.
8. Respect in houding en gedrag naar kinderen, ouders, collega's. Respect voor andere ideeën, meningen en culturen.
9. Positieve en open houding naar de kinderen, ouders en collega's toe.

Stagiaires

Wij willen studenten de gelegenheid en kans bieden om bij ons stage te kunnen lopen. Zij worden deskundig begeleid door onze medewerkers. Op deze manier kunnen wij bijdragen aan een gedegen opleiding van toekomstige collega's. Van alle stagiaires wordt verwacht dat zij in bezit zijn van een VOG.

Vrijwilligers

Heldenbos wil uit maatschappelijk oogpunt vrijwilligers de kans bieden om werkervaring op te doen, zodat zij meer kansen hebben op de arbeidsmarkt. Vrijwilligers kunnen vooral een waardevolle ondersteuning bieden voor onze pedagogisch medewerkers. De vrijwilligers moeten over een VOG beschikken.

Ouders

De samenwerking en een goede communicatie met de ouders vinden wij enorm belangrijk, het is een belangrijke basis voor vertrouwen tussen ouders en pedagogisch medewerkers.

Ouders en peuteropvang Heldenbos zijn elkaars partner.

Voor de start van de plaatsing is er een intakegesprek op locatie. Naast kennismaken wordt er ook gesproken over de bijzonderheden van het kind en de algemene werkwijze op de groep. Ouders kunnen hun vragen stellen en ze worden geïnformeerd wie de mentor van hun kind wordt. Deze pedagogisch medewerker onderhoudt de contacten met ouders van het betreffende kind.

Ouders en pedagogisch medewerkers wisselen met elkaar informatie uit over de peuter. De pedagogisch medewerkers informeren de ouders over de zorg, de opvoeding en de ontwikkeling van hun peuter en over de activiteiten die de peuter met zijn groep onderneemt. De ouders informeren de pedagogisch medewerkers over wat zij belangrijk vinden in de opvoeding, zorg en de ontwikkeling van hun kind, wat hun normen en waarden zijn, belangrijke regels waaraan zij zich houden, etc. Ouders en medewerkers kunnen daardoor samen zorgen voor een doorgaande lijn voor de peuter tussen thuis en onze opvang. Daarom vragen wij bij het eerste gesprek naar de ideeën, gebruiken en verwachtingen van de ouders en besteden wij in de wienperiode niet alleen aan het kind maar ook aan de ouders aandacht. Ouders die zich thuis voelen en het vertrouwen hebben in het personeel en de gang van zaken, stralen dat af op de kinderen en dat heeft een positieve invloed op het wennen en het gedrag van het kind op de peuteropvang.

Wij willen ervoor zorgen dat ouders zich welkom voelen in de peutergroep. Wanneer de peuter wordt gebracht, dan kunnen ouders altijd even blijven en meespelen. Mochten er ouders zijn die het leuk vinden om een dagdeel mee te draaien, dan kan dat! Tijdens het brengen en halen informeren wij de ouders over de activiteiten en de belevenissen in de groep en wij vragen ouders hoe het thuis gaat, hoe zij thuis met hun kinderen omgaan en hoe zij denken over opvoeding en ontwikkeling. Ook vindt er informatie-uitwisseling plaats tijdens oudergesprekken en ouderbijeenkomsten. We voeren oudergesprekken na een observatie en op initiatief van de pedagogisch medewerker of ouder(s). Er worden minimaal 3 oudergesprekken gevoerd tijdens de periode (1 1/2 jaar) dat een kind op de peutergroep zit.

Ouderbetrokkenheid is een belangrijke voorwaarde voor een goede (taal)ontwikkeling van kinderen. Peuteropvang Heldenbos wil door een actieve aanpak ouders stimuleren thuis met hun peuter activiteiten te doen. De beste resultaten worden bereikt indien thema-activiteiten thuis wordt gecombineerd met de VVE-programma Piramide op de peuteropvang. Door met hun kind thuis thema-activiteiten te doen kunnen de ouders de onderwijskansen en de taalontwikkeling van hun peuters vergroten.

Ouders met een kind met een VVE-indicatie zijn verplicht om deel te nemen aan de ouderbijeenkomsten. Ook andere ouders zijn van harte welkom. De bijeenkomsten vinden voorafgaand aan een thema plaats. Er wordt besproken aan welk thema de komende weken op de peutergroep gewerkt gaat worden. Welke activiteiten worden gedaan, welke woorden worden aangeleerd, welke boeken worden voorgelezen en welke liedjes worden gezongen? Ouders krijgen een themaboekje mee waar dit in staat en kunnen thuis ook aan de slag met thuisopdrachten. Daarnaast kunnen ouders ervaringen met elkaar uitwisselen.

Aan het einde van een thema krijgen ouders de gelegenheid om samen met hun kind een knutselactiviteit te doen.

Oudercommissie

Heldenbos heeft een oudercommissie. De oudercommissie vertegenwoordigt de ouders van de kinderen die op de groep zitten. We vinden het erg belangrijk dat ouders mee kunnen denken en mee kunnen praten over de kwaliteit van de opvang. Door middel van een oudercommissie kunnen ouders worden betrokken bij het reilen en zeilen van de peuteropvang en krijgen zij de gelegenheid om mee te denken en mee te beslissen over beleidsmatige aspecten. De oudercommissie is de stem van alle ouders en is een duidelijk aanspreekpunt voor de organisatie.

Tijdens het intakegesprek worden ouders geïnformeerd over de werkwijze van de oudercommissie. Ouders die het leuk vinden om met ons mee te praten en te denken kunnen zich aanmelden voor de oudercommissie.

Ruilen van dagdelen en afnemen van extra dagdelen in de Peuteropvang

Het is mogelijk om dagdelen te ruilen of een keer een dagdeel extra af te nemen.

Hierbij gelden de volgende afspraken:

- Ruilen gaat altijd gepland. Als duidelijk is dat een kind een dagdeel niet kan komen, dan kan de ouder tevoren een afspraak maken over een ander dagdeel dat het kind dit dagdeel inhaalt. Dit kan tot maximaal 2 maanden na de datum dat het kind afwezig was.
- Ruilen of een extra dagdeel afnemen kan alleen als de bezetting dit toelaat. Vaak moet hiervoor een ander kind afwezig zijn (in de praktijk is het daardoor zeer beperkt mogelijk om te ruilen).
- wanneer ouders een extra dagdeel afnemen moeten zij hiervoor het reguliere uurtarief betalen en worden de genoten uren achteraf gefactureerd.

Evaluatie beleidsplan

Heldenbos peuteropvang vindt het belangrijk dat wat er in het pedagogisch beleidsplan beschreven staat, ook is terug te zien in onze werkwijze.

Het pedagogisch beleidsplan is daarom een 'onderlegger' voor de andere documenten op de locaties. Om de kwaliteit van ons pedagogisch handelen en de voorwaarden daartoe te waarborgen wordt ook in andere beleidsstukken aandacht besteed aan onderwerpen die hiermee te maken hebben.

Samenhang met pedagogisch beleid is onder andere te vinden in het personeelsbeleid, scholingsbeleid en de meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld.

Bij het coachen van de pedagogisch medewerkers wordt er gelet of er volgens het pedagogisch beleidsplan wordt gewerkt. Er wordt met name gekeken naar de vier pedagogische doelen en het ontwikkelingsgericht handelen.

Het pedagogisch beleidsplan wordt aan het einde van elk schooljaar geëvalueerd. Op basis van de evaluatie wordt het plan waar nodig aangepast.